

FOKUS ÄLG

Av Svenska Jägareförbundets årsstämma 2018 beslutad Älgpolicy och av förbundsstyrelsen 2020 antagen Handlingsplan älg framgår Svenska Jägareförbundets grundläggande syn på älgen och älgförvaltningen. Dessa ligger fast och de ståndpunkter som framförs i dokumentet ska ses som uttryck för vilka åtgärder som krävs för att uppnå fastställd inriktning för älgförvaltningen. Utöver detta beaktas alltid Våra etiska riktlinjer:

- Vi respekterar viltet, naturen och samhället.
- Vi vårdar en naturresurs på ett hållbart sätt.
- Vi vårdar jaktens namn och rykte.
- Vi söker och förmedlar kunskap.
- Vi är nogra med säkerheten.

Nuvarande älgförvaltningssystem har sin grund i betänkandet *Uthållig älgförvaltning i*

Samverkan och Regeringens proposition 2009/10:239 Älgförvaltningen. I propositionen slås fast att målet är att åstadkomma en ekosystembaserad lokal älgförvaltning i syfte att skapa en älgstam av hög kvalitet och i balans med betesresurserna, ta hänsyn till viktiga allmänna intressen såsom rovdjursförekomst, trafiksäkerhet och inverkan på biologisk mångfald samt till jordbruk och skador på skog.

15 000 SVARADE

Under ett flertal år har målsättningen på många håll i landet varit att minska älgstammens storlek för att på så sätt minska skador på tallungskog. Älgstammens tillbakagång har gradvis accelererat och på flera håll i landet finns inte längre utrymme för en upplevd meningsfull älgjakt.

Parallellt med allt lägre älgstammar minskar ändå inte de skador som förorsakas på tallungskog enligt inventeringsmetoden ÄBIN. Flera samstämmiga studier visar nu att skogsskötselmetoder har större förklaringsgrad för skadenivåerna än älgstammens storlek.

Tilltron till inventeringsmetoden ÄBIN har visat sig vara mycket låg inom jägarkåren och skogsbrukets mål ses som orealistiska.

Under våren 2023 undersökte Svenska Jägareförbundet, genom en öppen webbenkät, åsikter kring älgstammens storlek och kvalitet, älgförvaltningssystemets funktionalitet etc. Gensvaret var stort och över 15 000 respondenter besvarade enkäten.

Av dessa angav 95% att de var medlemmar i förbundet och 40% att de dessutom var privata markägare. Enkätsvaren följdes upp av länsvisa dialogmöten med landets alla länsföreningar. Vidare har frågor kopplade till älg och älgförvaltningssystemet varit föremål för remiss till alla landets länsföreningar.

Svenska Jägareförbundets ståndpunkter om älg och älgförvaltningssystemet 2024

FOKUS ÄLG

Med utgångspunkt från enkätsvar, länsdialoger och länsföreningarnas remissvar anser Svenska Jägareförbundet följande:

ÄLGFÖRVALTNINGSSYSTEMET

- Nuvarande älgförvaltningsystem bör behållas men behöver justeras i flera delar för att fungera i enlighet med intentionerna i lagstiftningen och dess förarbeten
- Ett flexibelt förvaltningsystem över hela landet vilket tillåter anpassningar utifrån regionala behov
- Dagens älgförvaltningsområden (ÄFO) är i grunden bra för insamling av förvaltningsdata för älg
- För att förvaltningen ska få acceptans och förståelse måste den i högre utsträckning bejaka det lokala engagemanget och den lokala kunskapen
- Representanter i älgförvaltningsgrupperna (ÄFG) ska ha en lokal koppling till området för att skapa trovärdighet i den lokala förvaltningen. Det innebär att möjligheten för en person att vara representant i flera ÄFG ska vara begränsad
- För att undvika jäv ska inte samma person vara ledande företrädare på flera nivåer i samma område (ÄSO/ÄFO/VFD)
- Samråd och dialog mellan älgförvaltningsgrupper och älgskötselområden (ÄSO) måste ske strukturerat och med viss regelbundenhet, samt dokumenteras bättre
- ÄSO bör ges en större betydelse i

förvaltningen vilket innebär att kraven på dessa kan komma att bli mer formaliserade

- Samråd bör ske mellan ÄSO:n inom samma förvaltningsområde
- Alla mål i förvaltningen måste tillmätas samma betydelse. Älgstammens kvalitet är en av hörnpelarna i lagstiftningen och måste få större genomslagskraft i regelverket
- Regelverken måste förtydligas vad gäller länsstyrelsens mandat att hantera grupper och områden som inte fungerar i enlighet med intentionerna i förvaltningen
- Utslagsrösten i ÄFG motverkar ofta den samverkan mellan parterna som eftersträvas och bör därför ses över

STAMMENS STORLEK/KVALITET

- De stora rovdjurens påverkan på älgstammen måste på ett tydligare sätt få genomslag i förvaltningen. En högre täthet av älg accepteras där rovdjurspredationen riskerar bli omfattande
- Målet för älgstammens storlek ska avgöras lokalt via dialoger mellan jaktlag, älgskötselområden och älgförvaltningsgrupper
- Kvaliteten på älgstammen behöver stärkas genom en höjd medelålder för att skapa en älgstam med bättre reproduktion

INVENTERINGSMETODER

- Älgobs och avskjutningsstatistik är grundstenarna i hur vi följer älgstammens utveckling. Dessa bör

utvecklas och kvalitetssäkras löpande.

- Rapportering av biologiska data som ålder och vikt på fällda älgar behöver förbättras
- ÄBIN fungerar inte som underlag i dagens älgförvaltning då koppling mellan älgstammens täthet och skadorernas omfattning inte är tydlig samt att metodiken har svag relevans för någon nivå i nuvarande förvaltningsystem rörande vilt

FINANSIERING

- En minskande älgstam i kombination med ökande ambitioner gör att jägarnas avgifter inte kan förväntas täcka hela förvaltningens kostnader
- Myndigheternas kostnader för förvaltningen ska bekostas genom de normala myndighetsanslagen. Älgförvaltningen är ett samhällsintresse och fler intressenter bör dela på finansieringen än idag
- Förvaltningen ska inte bekostas via områdesfinansiering eller omfatta formaliserad flerartsförvaltning
- Myndigheterna måste aktivt se över sin förvaltning, effektivisera och göra kostnadsbesparingar samt att begränsning av kostnader via prisbasbelopp återinförs.
- Ersättningar till de som är aktiva i förvaltningen (ÄFG) måste ses över för att ge dessa en rimlig ersättning för nedlagt arbete
- Fällavgifter bör finnas kvar, men i huvudsak gå tillbaka till förvaltningen i form av inventeringar, information och utbildningar samt stöd till jakttskytbanor.

